

DJEČJI PODLISTAK „HRVATSKE RIJEČI“

HRCKO

10. prosinca 2021.

Broj 207

ISSN 1821-3758

9771821375004

**Pokrajinska smotra
recitatora**

**Europska oznaka
kvalitete**

Nedeljka Šarčević

Neću takve darove!

Jaslice

Jelen

Dragi čitatelji *Hrcka*!

E, dragi moji ako niste znali obavještavam vas svečano da je *Hrcko* upravo postao punoljetan! Da, da. Prije točno 18 godina, u prosincu 2003. godine, izašao je prvi broj podlistka za djecu na hrvatskom jeziku – *Hrcko*. Nadam se da će nam epidemiološka situacija dozvoliti da jednog dana proslavimo ovaj *Hrckov* rođendan, no o tome neki drugi puta.

Osim *Hrckovog* rođendana, ovaj broj nagovještava i skori početak zimskog odmora, a ujedno najavljuje i blagdane koji nam kucaju na vrata.

Što se sve krije u ovome predbožićnom broju provjerite sami. Budite i ovdje detektivi. Nagradna igrica na duhovnom kutku se ovim brojem završava. Vaš zadatak je sve sličice spojiti, zalijepiti i poslati na adresu *Hrcka* (Trg cara Jovana Nenada 15/2 s naznakom »Za *Hrcka*«). Sve one koji pošalju kompletnu sliku (sva četiri dijela) *Hrcko* će ih nagraditi. Tko su nagrađeni saznat ćete u sljedećem broju – u siječnju.

Uživajte u zasluženom odmoru (kad počne) i blagdanskom ozračju. Učinite svoju obitelj najsretnijom na svijetu! Možete vi to. Znam.

Svima vama i vašim obiteljima želim sretan Božić, te radosnu i uspješnu novu 2022. godinu!

Željka

IMPRESUM

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Urednica izdanja: Željka Vukov

Suradnici: Ivana Petrekanić Sič, Bernadica Ivanković,
Marina Piuković, Vesna Huska, Katarina Čeliković, Zoltan Sič,
Nevena Gabrić, Mirjana Crnković-Horvat, Slađana Husak
i Petar Tikvicki

Lektor: Mirko Kopunović

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Ilustracije: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov

Obrada fotografija: Nada Sudarević

E-mail: hrcko@hrvatskarijec.rs

Podlistak »*Hrcko*« izlazi uz redovitu potporu
Pokrajinskog tajništva za kulturu i javno informiranje

VRIJEME RADOSTI

Zimska ljepotica

Sigurna sam kako ste se s ovom biljkom više puta susreli, ako ne u stvarnosti, onda bar na slikama i božićnim ukrasima. Kada sve biljke miruju, božikovina, ili kako se još naziva zelenika, izbija u prvi plan. Zbog svog izgleda koristi se za božićne i novogodišnje dekoracije, te je čest ukras i na stolnjacima, salvetama, ukrasima za bor...

Bodljikav list s' crvenim bobicama

Božikovina ili zelenika je zimzeleni grm ili manje drvo sporog rasta. Može narasti i više od pet metara, a živjeti do 300 godina. Dvodomna je biljka, te ima jednospolne cvjetove. Cvjetaju kako one sa ženskim, tako i one s muškim cvjetovima, i to tijekom svibnja i lipnja. Cvjetovi su neupadljivi, blijedo žute boje. Kako bi došlo do oprašivanja, pored biljke sa ženskim, potrebno je zasaditi biljku s muškim cvjetovima. Plod imaju samo biljke sa ženskim cvjetovima, a oni su crvene ili žute bobice, koje sazrijevaju u jesen i ostaju na granama tijekom cijele zime, sve do proljeća. Kod nas je poznato dvadesetak ukrasnih formi, koje se razlikuju po veličini, obliku i boji listova, trnovitosti. Listovi su kožasti, sjajni s nazubljenim i bodljikavim rubovima, a korijen je jak i često veći od stabla.

Njeno prirodno stanište čine sjenoviti planinski predjeli, a kao takva spada u zaštićene vrste. Kultivacijom su stvoreni hibridi, koji su otporniji i lakši za uzgoj, te se može vidjeti i u urbanim sredinama, a samim time i u hortikulturi (znanost o gajenju cvijeća).

Čudesna moć

Božikovina se smatra biljkom koja ima čudesnu moć. Kroz povijest u narodu se sačuvalo mišljenje koje važi za božikovu, a to je da biljke koje zimi rađaju plod imaju moć zaštititi čovjeka, jer prkose prirodi. Stari Rimljani su vjerovali da grančica božikovine štiti od munje, uroka i zlih sila, dok u kršćanstvu, cvijet božikovine predstavlja simbol rođenja Isusa. Crveni plodovi simboliziraju njegovu krv, a bodljikavo lišće krunu od trnja.

Božikovina ili zelenika spada u otrovne biljke, a posebno su otrovni njeni plodovi, što je upravo razlog za izbjegavanje njene sadnje u okućnicama. Listovi zelenike se u narodnoj medicini koriste za liječenje groznice, kašlja, reumatizma...

Priredila: Ž. V.

Povećan broj recitatora

Iako se prošle godine mislilo da je to iznimni slučaj, nažalost, zbog nepovoljne epidemiološke situacije Pokrajinska smotra recitatora na hrvatskom jeziku je i ove godine održana online. U subotu, 27. studenoga, recitatori osnovnoškolske i srednjoškolske dobi iz cijele Vojvodine susreli su se virtualno putem ZOOM platforme na jubilarnoj, dvadesetoj smotri. U njoj su sudjelovali učenici koji nastavu pohađaju na hrvatskom jeziku ili izučavaju predmet Hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture ili su članovi hrvatskih udruga u Vojvodini. Ova virtualna verzija smotre i nemogućnost druženja u Subotici nije obeshrabrila učenike i njihove mentore, već naprotiv – zabilježen je porast broja recitatora te se na jubilarnoj smotri predstavilo 83 učenika iz Sombora, Monoštora, Sonte, Berega, Vajske, Plavne, Sota, Tavankuta, Đurđina, Male Bosne i Subotice. Svi sudionici su nagrađeni za svoj trud, jer je Hrvatska čitaonica, kao organizator natjecanja, za svakog osigurala jednu knjigu na hrvatskom jeziku dok su oni najbolji dobili i diplome i nagrade koje će im biti dostavljene u škole i poštom. Tročlano povjerenstvo, koje su činili glumac Narodnog kazališta u Subotici **Vladimir Grbić**, **Filip Čeliković** i predsjednica Hrvatske čitaonice iz Subotice **Bernadica Ivanković** donijelo je sljedeću odluku, te su nagrađeni:

Mlađi uzrast (učenici od 1. do 4. razreda osnovne škole):

Matea Bako, Mirjam Firanj, Milan Gašpar, Sergej Kokai, Marija Kujundžić, Eleonora Limani, Sara Ružić, Hana Šimunović, Emilia Tonković, Mirela Zarecki, Vanja Zetović, Anamarija Živković, i pohvaljene su: **Teodora Gorjanac** i **Sara Vidaković**.

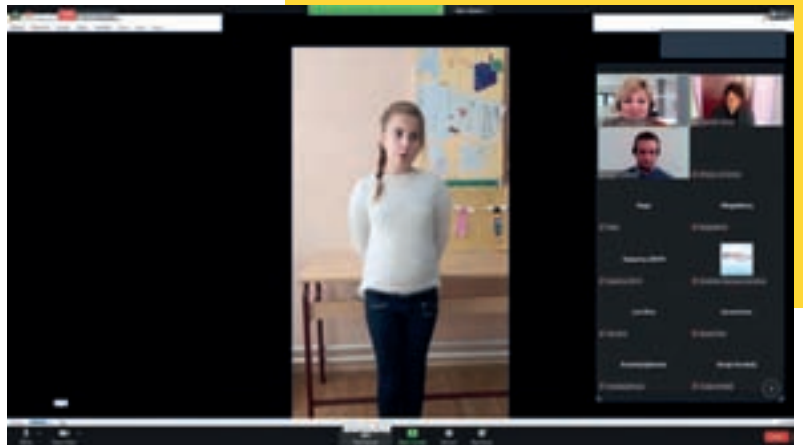
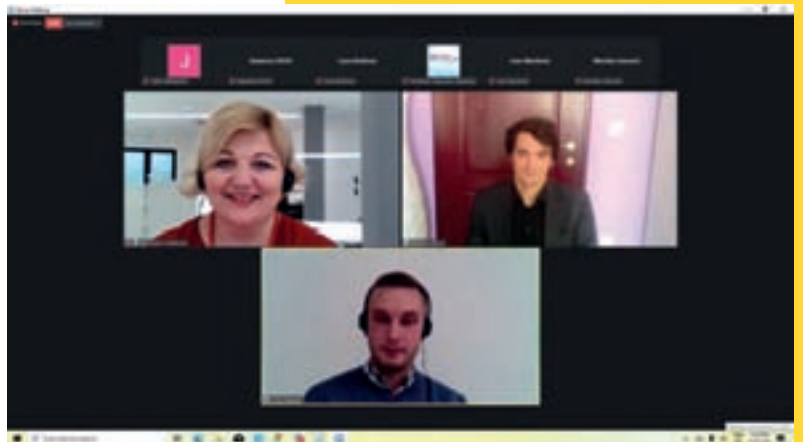
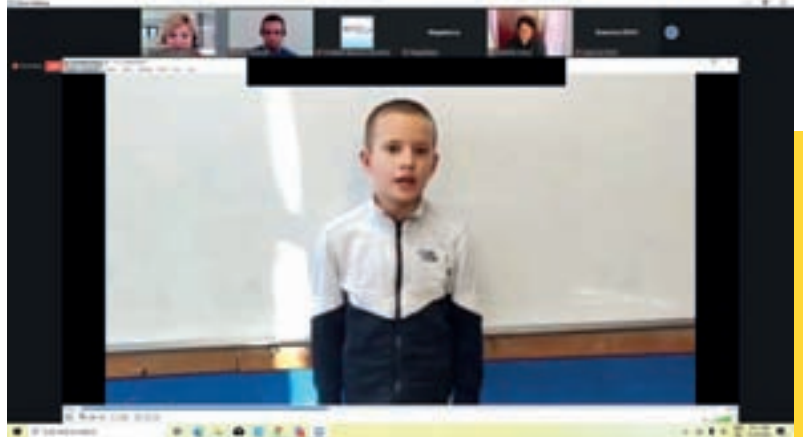
Srednji uzrast (učenici od 5. do 8. razreda osnovne škole): **Lana Bobinac, Marko Brdar, Matea Fabijan, Iva Francisković, Marija Magdalena Huska, Pavao Huska, Antonija Kujundžić, Minea Matković, Marijan Rukavina, Magdalena Suknović, Ines Vojnić**. Pohvaljeni su: **David Cvijanov, Fabijan Dulić, Petra Ivković Ivandekić, Ivana Kaić, Leona Pašti, Ivona Poljaković, Una Popović** i **Klara Sabo**.

Stariji uzrast (srednjoškolci): **Ivan Huska, Marija Milodanović, Barbara Piuković, Marija Stantić, Anđela Vinčić, Sara Vuković** i pohvaljeni su: **Josipa Horvacki, Ana Skenderović** i **Rahela Šteković**.

Snimka smotre, koja je emitirana uživo, može se naknadno neograničeno puta pogledati na Youtube kanalu Hrvatske čitaonice. Održavanje ovogodišnje 20. Pokrajinske smotre recitatora na hrvatskom jeziku podržali su Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice, Grad Subotica, Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Beogradu i Hrvatsko nacionalno vijeće.

Ipak, nadamo se da će sljedeća smotra biti u boljim uvjetima, uživo i zajedništvu koje nam svima nedostaje.

B. I.

Škola može biti baš zabavna

Preko e-Twinning portala OŠ *Ivan Milutino-
vić*, točnije učenici 1. i 2. c razreda, skupa
s učiteljicom **Sanjom Dulić**, sudjelovali su u
nekoliko projekata i za svoj rad dobili oznaku
Europske kvalitete.

Ovo priznanje dobili su prošlogodišnji pro-
jekti pod nazivom: »Ljubav nas veže i spaja«,
»Stoti dan u školi«, »Čarobni svijet pčela« i
»Dan leptira«.

»Radili smo više projekata tijekom godine,
a ove smo u potpunosti završili i prijavili ih
za nacionalnu oznaku kvalitete. Dobili smo
nacionalnu oznaku za sva četiti projekta, a
potom i Europsku oznaku kvalitete«, priča
učiteljica Sanja Dulić.

Za svoj trud i rad djeca su dobila diplome
i darove, poput slušalica za uši, mini lampi,
torbica, olovaka, pernice... s oznakom pro-
jekta, te su ih razdijelili tako da je svatko ne-
što dobio. No, ono što je dodatno za pohva-
lu, učenici su se među sobom dogovorili (budući da nisu dobili iste darove) kako će se mijenjati.

Ž.V.

Adventske radionice

Čitaonica Gradske knjižnice u Subotici se u subotu, 4. prosinca, pretvorila u kreativnu radionicu u kojoj su sudjelovala
djeca koja pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku. U ovoj tvornici umjetnosti i mašte nastali su anđeli od perli, bi-
sera i tanke žice, a spretnim pokretima uz pomoć zbrajanja nastali su veći i manji anđeli koji će krasiti bor u pojedinim
subotičkim obiteljima. Osim toga, izrađeni su sjajni adventski vijenci u raznim bojama, sa svijećama i raznim ukrasima.
Mogu vam reći, a vi ćete se uvjeriti na fotografijama, da su to bila umjetnička djela.

Tijekom nešto više od sata i pol nastale su
i unikatne majice, i to inspirirane svemirom.
Bio je užitak gledati nastajanje ovih majica
i njihovo oslikavanje. No, to još uvijek nije
sve. Dio ekipe je izrađivao slike poznatih su-
botičkih građevina (Gradska kuća, Narodno
kazalište, Franjevačka crkva...) i na koncu su
nastala prava umjetnička djela.

Radionice nisu održane samo u Gradskoj
knjižnici nego i u OŠ *Vladimir Nazor* u Đur-
đinu, kao i kod domaćina u OŠ *Matija Gubec*
u Tavankutu.

Sve spomenute radionice s djecom su ra-
dili profesori likovnog odgoja zagrebačke
županije i članice udruge *Kragulj* iz Svete
Nedelje.

Sve urađeno je i »udomljeno«, a cijenjeni
vlasnici ovih radova su sami umjetnici.

Ž.V.

David Grossman:

Žirafa prije spavanja

Sigurna sam da svi volimo slušati priče za laku noć, napose one izmišljene koje nastaju upravo tada kada se izgovaraju. A znate li vi pričati takve priče? To nije lako. **David Grossman** je vrsni pripovjedač i redovito je pričao priče svojoj djeci pa potom i unucima, a sada i svima nama kroz knjigu *Žirafa prije spavanja*. Naravno, to nisu klasične priče za laku noć. U ovoj knjizi nalazi se četrnaest duhovitih i domišljatih, na trenutke urnebesnih pripovijesti. Glavni junaci Itamar, Ruti, Rahela, Jonatan, Uri i Lili hvataju čudovišta iz snova, hodaju po zidovima, igraju se čarobnim šeširom, a jedno od njih čak odnesu u poštu i pošalju kao pismo! Zabavno, zar ne? Moja iskrena preporuka je zavirite u ovu jedinstvenu zbirku i otkrijte o čemu se radi.

stiholjupci

Sveta tri kralja

Nebeskog Kralja, božanskog Sina,
sva zemlja slavi. I rajska visina!

Pozdravljajući rođenje Tvoje,
tri kralja nose darove svoje.

K štalici skromnoj odlaze tajno,
put im kazuje nebo sjajno.

Hodahu dugo, zvijezda ih vodi.
da vide Kralja koji se rodi.

Mirise nose, mirtu, tamjan i zlato,
Isusu idu, i žure zato.

Godina je nova, radujemo se svi,
mladomu Kralju pođimo i mi!

Ljubica Kolarić-Dumić

Dančo u došašću

Dančo i njegov dida u došašću zdravo vole radit s drvetom. Dida je bio vrstan drvodilja i sad uči unuka: nije jednako diljat drač el dubit dub! Oma posli zornice i ručka drž dasku i diljaj el dubi, dok dida divani o davnim dogodovštinama. Dančo i danas vridno dilja i dubi drvo za dolafe i drvenice, a radi i divne drvoreze – ko njegov dida kadgod!

DANČO – muško osobno ime Danijel

DOŠAŠĆE – advent, razdoblje od četiri tjedna prije Božića

DRVODILJA – onaj koji obrađuje/teše drvo, drvodjelja

DILJAT – tesati, dlijetom oblikovati drvo

DLITO – dlijeto, dubač, pribor drvodjelja kojem oblikuje drvo

DRAČ – bagrem

DUB – hrast

DOLAF – kovčeg, ormar, škrinja

DRVENICE – drveni krevet/postelja drveni ležaj

DRVOREZ – u drvetu uklesani likovi/šare

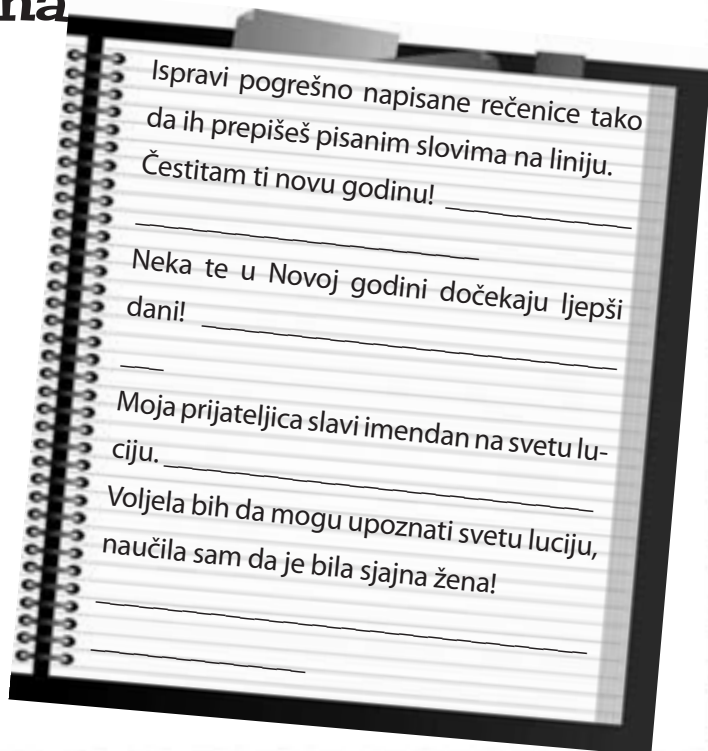

HRVATSKIJEZIK

Piše: Mirjana Crnković-Horvat

Božić i Nova godina

»Ponavljanje je majka znanja«, kaže stara izreka. Ovo je vrijeme kad valja ponoviti pravopisna pravila o pisanju najvažnijih blagdana. Središnji blagdan ovaj mjesec piše se velikim slovom – Božić, a tjedan dana nakon njega slavimo novi praznik, ali njega drukčije pišemo. Početak nove godine koji se odnosi na 1. siječnja piše se Nova godina. Primijetili ste da sam u prethodnoj rečenici napisala različito »nova godina«. To je zato što novu godinu zapisujemo malim slovom kad mislimo na cijelu novu godinu koja nam slijedi, a velikim slovom pišemo kad želimo obilježiti datum 1. siječnja. Isto pravilo vrijedi za sve blagdane, oni se pišu velikim početnim slovom, kao npr. Sveti Nikola, kad mislimo na 6. prosinca, ali sveti Nikola kad mislimo na osobu. Svima sretni blagdani!

UPOZNAJMO VRŠNJAKE

Zovem se **Lea Martić**

Učenik sam trećeg razreda OŠ Žarko Zrenjanin u Novom Sadu.

Obitelj: mama **Aleksandra** (46) i tata **Darko** (45).

Izvanastavne aktivnosti: balet

ILI – ILLI:

slano / **slatko**
kompjutor / **društvena igra**
stan / **kuća**
tenisice / cipele
meso / **povrće**
dan / **noć**
pješaćenje / bicikl
jabuka / **kivi**
film / knjiga
voće / čokolada

tjelesni / matematika
kemijska / **olovka**
čokolada / **vanila**
gazirano / **negazirano**
pas / mačka
selo / **grad**
odbojka / košarka
kazalište / film
trenirka / traperice
sport / folklor

PREPORUČAM:

knjiga:

Andy Griffith:

Kućica na stablu od 39 katova

pjevač/grupa:

Mia Negovetić

pjesma:

Utjeha

film:

Luka

kompjutorska igrica:

roblox i minecraft

Volim: školu i obitelj
Ne volim: ružne riječi
i bezobraznu djecu

HRCKOVI EKOLOZI, GDJE STE?

Reciklirajmo sve - pa i urese (razina treća)

Bijeli Božić – kad bi se bar dogodio! Međutim, koliko god se nadali i kao dječica radovali prvom snijegu, jasno je kao (bijeli) dan: klima se mijenja zbog onečišćenja te su zato i zime drugačije nego prije – više nalik jeseni ili proljeću nego pravoj zimi u našim predjelima. To je još jedan razlog zašto vas zovem na osvajanje (i) treće razine u EKO igrici »HRCKOVI EKOLOZI«.

Zanimljiva činjenica: Novogodišnji uresi se koriste par tjedana i onda idu u kutije, a ljudi ipak – najčešće zbog trgovina koje žele uvijek još bar malo zaraditi – kupuju nove urese i mijenjaju ih, premda se možda niti ne sjećaju svih koje imaju negdje po kutijama. Svaka kupovina, makar i samo »dopuna« onim uresima koje imamo, potiče proizvodnju uvijek novih novogodišnjih uresa. Ne zaboravimo – uresi su, koliko god oni bili lijepi i svjetlucali – također od plastike.

Loša vijest: Bilo da ih bacamo kao »prošlogodišnje« ili gomilamo na tavanu/podrumu/ostavi – sve ih je više i oni, iako tako lijepi i dragi – vremenom postaju dio ogromne gomile ljudskoga otpada.

Jeste li znali? Poznata eko-ideja »Reduce – Reuse – Recycle« na hrvatskome znači »smanji – ponovno upotrijebi – recikliraj« i pravi je izazov za svakoga čovjeka i naravno dijete: sve čega imamo previše (osim ljubavi i zelenila) trebamo pokušati ili smanjiti ili više puta upotrijebiti ili dati na ponovnu preradu.

Dobra vijest: Predbožićno vrijeme je izvršno za ove aktivnosti! Možeš:

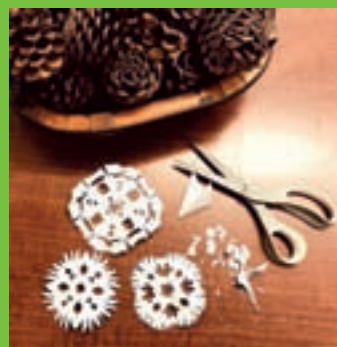
1. **SMANJITI:** količinu odjeće i obuće i igračaka i... (nastavi sam/a) i sve to darovati u npr. Caritas i tako mnoge obradovati ovih blagdana, a uz to i smanjiti količinu stvari za pospremanje!

2. **PONOVNO UPOTRIJEBITI** – mnogo toga može dobiti novu primjenu, bilo za tebe samoga ili opet nekome na dar. Naš predblagdanski prijedlog je: **RAZMJENJUJMO NOVOGODIŠNJE URESE!** Bilo među rodbinom ili prijateljima – ova ideja je nova i osvježavajuća i donosi svima mnogo radosti. Predloži npr. baki ili teti da ne kupi ništa novo već da mijenjate kutije s uresima za ovaj Božić! Napravi neki novi svoj originalni ures ili novogodišnju dekoraciju za stol ili zid ili dvorište. Ako to smanji kupovinu (= proizvodnju i potrošnju) plastičnih predmeta za ukrašavanje i naš planet, Zemlja će se jako radovati. Možda svoju radost pretvori u sniježne pahuljice.

3. **RECIKLIRAJ:** Svu ambalažu od slavlja predstojećih blagdana (plastične boce i limenke i papir) odmah pripremi za reciklažu! Koji slobodan dan na raspustu iskoristi da saznaš gdje i kako možeš odložiti (do recikliranja) ovaj koristan otpad!

Izazov: **SVAKOGA TJEDNA SMISLI** (istražuj i na internetu) **KAKO ČEŠ JEDNU VRSTU PREDMETA PONOVO UPOTRIJEBITI I TO POKUŠAJ OSTVARITI!** Najbolje ideje javi i nama – možeš čak postati poznat/a po tvojim idejama! Javi što si smislio/la i nama, mi smo ekipa! Šaljemo si ideje – one znače ŽIVOT!

Za prijedenu treću razinu ne možemo baš obećati snijeg za Božić, ali neka nagradica za dobru ideju za naš IZAZOV je vrlo moguća od autora ove igre. Igraš li?

Vesna Huska

Pjesnikinja Nedeljka A. Šarčević

Stihovi za ljepše djetinjstvo

Nedeljka je pjesnikinja, ali ona piše i priče i pitalice i zagonetke! Sve za djecu!

Ime joj je Nedeljka, a prezime **Šarčević**. Rođena je na Paliću 1948. godine. Živi u Subotici.

Ima i jedno posebno zvanje – ona je baka! A bake vole pričati svojim unucima. Tako je Nedeljka svoje pjesme najprije govorila unucima, a potom ih stavila u knjige.

Objavila je samostalnu zbirku pjesama *Što bi bilo kad bi bilo* 1996. godine. Sklada pjesme za djecu, ona je autorica i teksta i glazbe. U nakladi Hrvatske čitaonice tiskane su joj knjige *Disnator i prelo* (2007. i 2009.), *Zimske mirakule* (2009.) i *Sve i svašta da poleti dječja mašta* (2014.) u kojoj je i nekoliko priča, pitalica, mozgalica. Autorica je i neobične knjige pod nazivom *Bojanke uz pjesme* (2018.) za koju je crteže napravio **Petar Tikvicki**.

Nedeljkine su pjesme u svim knjigama vrlo lijepo ilustrirane. A crteže su izradile **Cilika Dulić-Kasiba** i **Divna Lulić-Jovčić**. Nabavite neku njezinu knjigu i uživajte u stihovima.

Nedeljka se u svojoj knjizi *Sve i svašta da poleti dječja mašta* stihovima ovako predstavila:

Rođena u vili prije mnogo ljeta
na Paliću lijepom – biseru svijeta.
Radosni djetinjstvo i školski dani
u igri i sportu brzo su prohujali.

I zamislite, jednom, Čarobnica vila
svojim me štapićem po glavi lupila.
I što se tad zbilo? Pa ovo se zbilo –
stihove je mnoge za vas iznjedrilo.

ČAROLIJA NEKA

U srcima
mnogih
nešto se
zbiva,
čarolija
neka
dobila
krila,
pa
iskrene
želje
lete
na sve
strane
i radost
šire
za
Božićne
dane.

SIMBOLI – ZLATO, TAMJAN, SMIRNA

Razmišljanje o Božiću nam uvijek donosi nježnu sliku betlehemske štalice kao i toplo plavetnilo zvjezdanog neba iznad putnika koji dolaze iz velike daljine... Lijepo je zapaziti kako su mudraci bili spremni pristati na susret s Bogom, izraziti svoju naklonost Bogu i darovati mu vlastita dobra, dragocjene i posebne darove: zlato, tamjan i smirnu.

Jedno tumačenje govori kako su mudraci prinijeli zlato, tamjan i smirnu zbog životne situacije u kojoj su se nalazili Josip i Marija s Isusom. Zlato zbog Marijina siromaštva, tamjan zbog mirisa štale, smirnu kako bi se okrijepili udovi malog Isusa.

Zlato je oduvijek privlačilo ljude. Ono svojom svjetlošću ukazuje na Isusovo kraljevstvo, njegovu važnost i dostojanstvo.

ISUSU PRIPADA $\overline{18} \overline{7} \overline{5} \overline{12} \overline{10}$ ZATO

JER JE $\overline{16} \overline{5} \overline{13} \quad \overline{11} \overline{11} \overline{5} \overline{21}$!

Tamjan se u različitim kulturama koristi kao miris. Dobiva se od smole drva iz roda Boswellia.

U tamjanu koji se uzdiže prema nebu možemo vidjeti naše molitve i naša srca koja se uspinju Isusu, naše duše koje se uzdižu prema nebesima i prema vječnosti.

ISUSU PRIPADA $\overline{12} \overline{3} \overline{3} \overline{13} \overline{3} \overline{16}$ ZATO

JER JE $\overline{14} \overline{11} \overline{3} \overline{9} \overline{8} \quad \overline{2} \overline{10} \overline{6}$!

Smirna je ljekovita i vrsta je mirisne smole. Dobiva se od biljke roda Commiphora. Ova ljekovita smola čuva tijelo od raspadljivosti i upućuje na Isusovo čovječstvo i smrt.

ISUSU PRIPADA $\overline{17} \overline{3} \overline{8} \overline{11} \overline{16} \overline{5}$ ZATO

JER JE $\overline{14} \overline{11} \overline{3} \overline{9} \overline{8} \quad \overline{19} \overline{10} \overline{9} \overline{15} \overline{4} \overline{1}$!

1	2	3	4	5	6	7
K	B	M	E	A	G	L
8	9	10	11	12	13	14
I	V	O	R	T	Š	P
15	16	17	18	19	20	21
J	N	S	Z	Č	D	LJ

U donjem desnom kutu nalazi se 4. dio slike. U ovom broju na istom mjestu ćete pronaći posljednji dio. Potrebno je sakupiti sve dijelove (4) i složiti sliku, te ju poslati na Hrckovu adresu (NIU Hrvatska riječ s naznakom »Za Hrcka«, Trg cara Jovana Nenada 15/2). Slijedi nagrada.

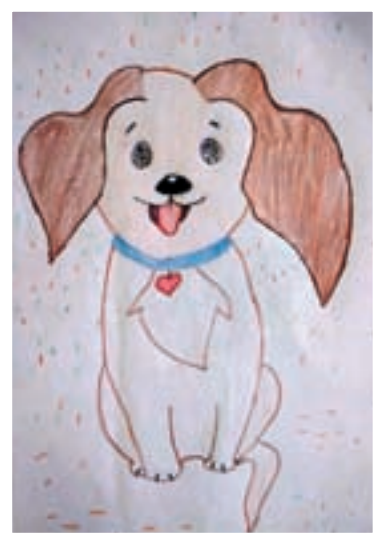
Emilija Tonković, 2.c – OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica

David Milošević, 3. b
OŠ *22.oktobar*, Monoštor

Grupni rad učenika 3.a i 3.b –
OŠ *22.oktobar* Monoštor

Ivana Farago, 2.b – OŠ *22.oktobar* Monoštor

Matea Đukić, 2.4 –
OŠ *Matko Vuković*, Subotica

Nikoleta Tumbas, 4.a –
OŠ *Pionir*, Žednik

Nikola Mikulić, 2.4 –
OŠ Matko Vuković, Subotica

Lusija Rac Petin, 2.c –
OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Matej Huska, 2.c –
OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Jakov Kušić, 2.4 –
OŠ Matko Vuković, Subotica

Sofija Kovačević 2.4 –
OŠ Matko Vuković, Subotica

Veljko Ivošev, 2.r –
OŠ Moša Pijade, Bereg

MATEMATIKA SE MORA ZNATI!

SCENA PRVA: Lijepo je i poslije škole i na putu do škole, ali ono između i nije baš sjajno... Zaredali su se satovi – nekako najbrže oni mateka – na kojima je Sara na posljednju stranu (kad nastavnica nije gledala) marljivo (i krišom od sviju, naravno!) pisala Jurino i svoje ime jedno uz drugo... U marginama nije pisala imena da Iva koja sjedi s njom u klupi ne vidi, već samo mala, malecna srca ili cvjetice ili oblačke – već čega se sjetila kad je pomislila na Juru. Došao je sat kad je matematičarka pokupila bilježnice da pregleda domaće zadaće i izgled bilježnice. Zadaće je Sara imala uglavnom sve, jer je Jure rado davao da prepíše sve. Nedostajale su jedino one koje je Jurina matematičarka zamijenila zadacima za natjecanje – takve Sara nije mogla dobiti ni greškom. Nije Saru mnogo brinulo što nema baš sve – svakako je vjerovala da nastavnica to samo otprilike gleda i ocjenjuje tek – urednost...

SCENA DRUGA: Jure je sasvim izgubio interes za školu. Kao da živi od zvona do zvona. Jedva čeka da čuje taj zvuk i izađe na hodnik prvi iza nastavnika. Onda žuri do wc-a, iako mu uopće ne treba tamo. Tuda hoda kako bi prošao pokraj Sarine učionice. Na početku hodnika – ukoliko je ne vidi već iz daleka – usporava, jer joj želi dati vrijeme da izađe van. Tada »slučajno« razmjenjuju poglede, a katkad i koju riječ ili šalu. Nije Juri važno ni što onaj glupi Luka ne propušta ismijavati ga »Hej, Jure... Jesi li ti Jure ili možda

Miško? Mislim, Miško Piško... Ha-ha-ha!« Nije još shvatio – zbilja nije baš bistar – ali mnogi jesu i počinju pričiće i pokoje dobacivanje, koje Jure i dalje jednostavno – ne čuje.

SCENA TREĆA: Bilježnica iz mateka se pred Sarom crvenjela više od njene kose! Osobito je uočljiv bio komentar: NADOKNADI SVE PROPUŠTENE ZADAĆE! Preko svojih crnih naočala pogledala ju je matematičarka i rekla tihim glasom: »Ne uradiš li sve do ponedjeljka, upisujem jedinicu u imenik. Manje crteža, Saro, ovo nije likovni već matematika«. Pogledala je strogo, ali Sara je ipak vidjela sjenu osmjeha.

SCENA ČETVRTA: Cijeli dan ju nije video, jer jutros nisu u isto vrijeme počinjali sate. Uplašio se da je bolesna – ni na mobitel se nije javila ni »naljepnicom«. Uh. Mora ju potražiti, pa neka blesan Luka i pogodi da on ne ide zbilja u wc, već da ima drugi razlog. Odlučio je usporiti kraj otvorenih vrata Sarine učionice kad se ona u hipu pojavila pred njim s biležnicom u ruci. »E, Jure, baš sam pošla do tebe. Možeš mi dati bilježnicu iz mateka

– vidi što mi vještica napisala?« Jure je pomislio: »Kakva vještica – ona je anđeo, sad ću imati o čemu pričati sa Sarom i na odmorima da društvo ne posumnja«. Kimao je glavom nasmiješen i blago rekao: »Nemoj tako, Saro, matematika se mora znati«. Nasmiješila se i ona i blago mu stisnula ruku kojom je držao bilježnicu: »Ma da... kad već mora«. Matematika se zbilja – mora znati!

(vh)

VOLIM VOJVODINU

Ovo je posljednji kviz u ovoj godini, ali budite bez brige, uskoro će nova i godina i pitanja.

1. U kom vojvođanskom mjestu se nalazi najviša rimokatolička crkva?

- a) u Bačkoj Topoli
- b) u Somboru
- c) u Srijemskoj Mitrovici
- d) u Senti

Najviša rimokatolička crkva u Srbiji je crkva Pohođenja Blažene Djevice Marije čiji je toranj visok 72,7 metara, a projektirao ju je poznati arhitekta **Ferenc Raichle**. Crkva je završena 1906. godine u neogotičkom stilu. U nju može stati čak 5.000 ljudi.

3. Kojeg datuma je proštenje u svetištu Marije Pomoćnice kršćana u Doroslovu?

- a) 15. kolovoza
- b) 8. rujna
- c) 25. prosinca
- d) 1. svibnja

Središnje hodočašće i proštenje u svetištu Marije Pomoćnice kršćana u Doroslovu je na blagdan Rođenja Blažene Djevice Marije. Ovo svetište pripada Subotičkoj biskupiji, a na njega svake godine dolazi veliki broj hodočasnika Mađara, a potom i Hrvata, Slovaka, Nijemaca i Rusina.

2. Koja je po redu ove godine održana Pokrajinska smotra recitatora na hrvatskom jeziku?

- a) peta
- b) deseta
- c) dvadeseta
- d) trideseta

Hrvatska čitaonica iz Subotice svake godine organizira Pokrajinsku smotru recitatora na hrvatskom jeziku na kojoj sudjeluju djeca osnovnoškolske i srednjoškolske dobi, koja nastavu pohađaju na hrvatskom jeziku, izučavaju predmet Hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture ili su članovi hrvatskih udruga kulture iz Vojvodine.

4. U kom vojvođanskom mjestu je rođena poznata spisateljica Ljubica Kolarić-Dumić?

- a) u Tavankutu
- b) u Kukujevcima
- c) u Pančevu
- d) u Senti

Poznata hrvatska književnica **Ljubica Kolarić-Dumić** rođena je u Srijemu, a sada živi u Rijeci. Piše za odrasle i djecu, poeziju i prozu. Među ostalim dobitnica je i nagrade za životno djelo na području književnosti Balint Vujkov Dida.

Neću takve darove!

Na povratku iz škole Jasna i Zrinka imaju važnu temu. Uzbudeno planiraju što će raditi tijekom božićnih blagdana do kojih je ostalo desetak dana. Raduju se pečenju mirišljavih kolača koje počinje već ovog vikenda, a vole one s vanilijom i cimetom koji su ukusniji ako duže stoje. Iskusne su one i u kićenju bora za koji same izrađuju nakit. Neuobičajeno šutljivo s njima je dijelila korak i Lea, ali ne i razgovor.

Otkad je postala učenica petog razreda, osjećala se Lea ozbiljnijom i odgovornijom. O tome govore ne samo odlične ocjene već i izvršavanje kućnih obveza. Roditelji su ponosno isticali njezinu marljivost, hvalili urednost. Ona je sve to mirno slušala, bez vidljiva ponosa. Kao jedinica, često je darivana skupocjenim predmetima. Da, za Leu je predmet bio bicikl, mobitel, roleri, markirana odjeća... Bilo je toga kao za izložbu. Za darove treba zahvaliti, pa je i ona kao pristojno dijete to činila.

Po dolasku iz škole zatekla je praznu kuću, jer roditelji rade do kasno. Nije imala apetit. U svojoj je sobi slušala glazbu i polako utočila u san. Nije čula majčin dolazak. Tek se na drmanje uplašene mame Sanje probudila i pitala – što se dogodilo. Isto je pitanje uputila i mama svojoj prerano zaspaloj kćerki. I odgovori su bili – nije ništa. Razgovori kratki, dan dugačak, svi u svojim mislima i brigama.

Toga je petka sve bilo nekako drukčije. Tata je kasnio kući zbog posla koji se odužio, mama je pripremala večeru, a Lea je ranije otišla na spavanje. Nakon večere roditelji su započeli razgovor o darovima koje će njihova poduzeća kupiti djeci za Božić. Radovali su se što će to ove godine učiniti kolegica zadužena za doček Djeda Mraza, kada se dijele darovi. No, tata Dražen je podsjetio da treba kupiti darove i pod bor.

– Nemam ideju, a volio bih joj dati nešto što bi ju obradovalo. Nisam siguran je li Lea za novi model *playstationa*, kažu da ima zanimljive igrice. – zamišljeno je nabacio tata.

– Možda bi joj trebao novi radni stol. Ili da joj zamijenimo mobitel? Slušalice smo joj kupili za rođendan. Ima i komplet knjiga o omiljenom Harry Potteru. Ruksak? – kao za sebe nabraja mama. – Kolegica će svojoj djeci kupiti digitalne satove. Znaš, u njima je i mobitel pa se možemo s njom čuti. Da naručimo i mi jedan dok nije kasno?

U svojim glasnim razmišljanjima nisu čuli tihe Leine korake koja je pošla po vodu. Pomalo uspavana, Lea je čula razgovor zbog kojeg je naglo zastala iza poluotvorenih vrata. Čuje li ona to dobro? Darovi? Kakvi darovi! Nešto je jurnulo u glavu, lice se zajapurilo i riječi su same izletjele.

– Neću takve darove! Neću! Hoću peći kolače s tobom, mama. Hoću se igrati s tatom i tobom. Želim društvene igre. Želim naš bor i naše ukrase. Ja ću ih napraviti. I da, želim i betlehem – vidjela sam fi-

gure koje mogu napraviti. Želim pozvati baku i djeda i želim im dati dar koji ćemo mi napraviti. I želim...

Od uzbuđenja nije primijetila da joj glas drhti, da suze teku u potocima. Jedva je disala. Osjetila je snažan zagrljaj dvoje urotnika.

Subota je svanula sunčana i hladna. Miris čaja mamio je Leu u toplu kuhinju. Zar nije radna subota? Za stolom je tata, priprema tanjure, mama pravi prženice i objavljuje:

– Pregledala sam neke zalihe i nedostaje nam maslaca, čokolade, cimeta, vanilin šećera. Lea, tata nas vozi u nabavu i već danas počinjemo peći kolače za Božić. Baka je poslala svoj recept. Ovo će nam biti divan Božić, jer s bakom i djedom dolaze i ujak i ujna s blizancima. Bit će veselo!

Katarina Čeliković

Drada djeco, ukasite svoju sobu štalicom koju ćete sami izraditi. Precizno izrežite figure i zaljepite ih na odgovarajuće mjesto. Potrebne su vam škare i ljepilo.

VESELI ZADACI

1. Pronađi sjenu.

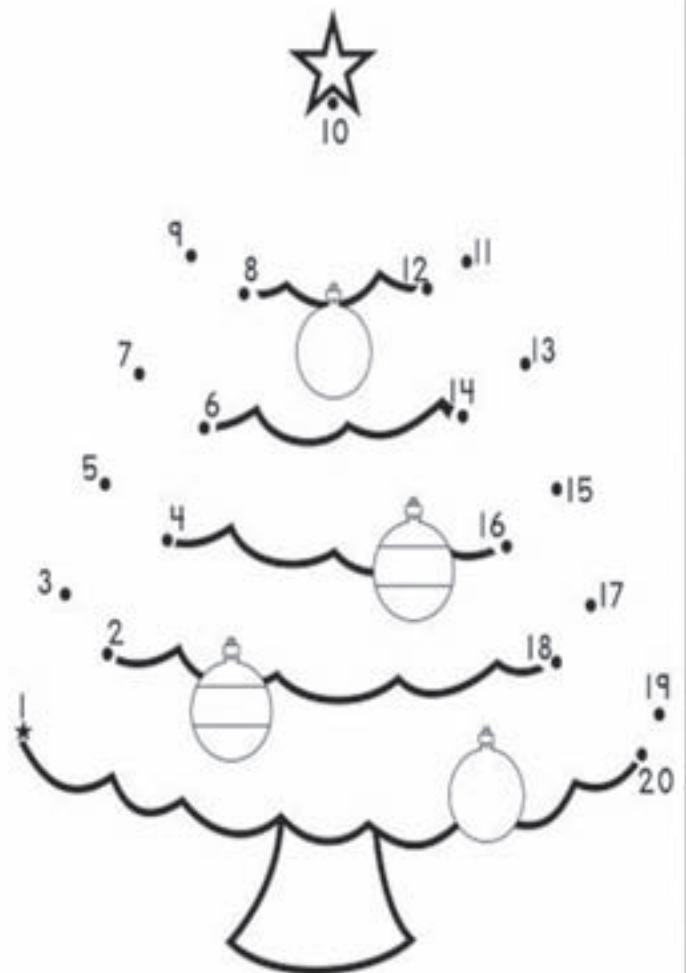
2. U prazan kvadratić upiši koliko ima: božićnih zvjezda, mašni, kugli, snjegovića, poklona, pahulja.

4. Riješi božićni sudoku i docrtaj sličice tako da u 6 polja (3x2) sve budu različite.

3. Poveži brojeve i oboji bor.

3D pahulje

Potrebno:

bijeli papir (A4) / škare / klamerica / olovka

Uputstvo:

Izrežite papir na pola po dužini, zatim ga savijte kao harmoniku. Počnite tako što ćete ga presaviti na pola, pa zatim na pola još jednom.

Odrežite jedan nabor da vam služi kao šablon za rezanje dizajna.

Stisnite cijelu harmoniku od papira i klamericom pričvrstite.

Na odrezanom šablonu nacrtajte šaru po želji i izrežite škarama.

Postavite šablon preko spojene harmonike i olovkom nacrtajte konture, zatim pažljivo izrežite.

Kada ste odrezali višak papira, pažljivo razdvojite harmoniku i selotejpom spojite krajeve.

Vaša 3D pahulja je gotova!

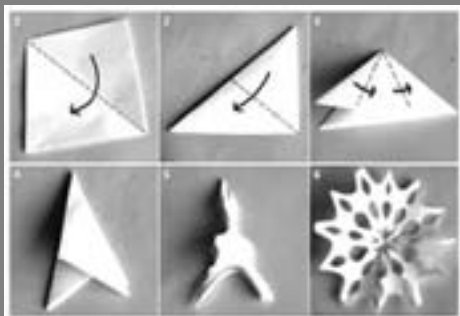
Pahulje od papira

Potrebno:

Papir A4 formata i škare

Uputstvo: Papir presavijte tako da dobijete kvadrat i odrežite višak. Trokut koji ste dobili presavijte na pola i još dva puta na pola. Pogledajte sliku. Tada po želji izrežite dijelove škarama i pažljivo razmotajte pahulju.

Takve pahulje možete nanizati na konac i njima ukasiti bor, sobu, prozor...

HRCKOVI DETEKTIVI

Točan odgovor iz prošlog broja:

Nova knjiga pjesama za djecu Josipa Dumendžića-Meštra zove se: *Vrckave čigre*

Nagrađeni detektivi:

Filip Šarčević – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Petra Dekan – OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta
Josipa Kutuzov – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Marta Sudarević – OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica
Marija Bako – OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin
Andrej Kedveš – OŠ *Bratstvo-jedinstvo*, Bezdan
David Tikvicki – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Sergej Kokai – OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta
Milan Mikulić – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Lana Stantić – OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin

Nagradno pitanje:

Prije koliko godina je izašao prvi broj *Hrcka*?

KUPON

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Skola

Razred

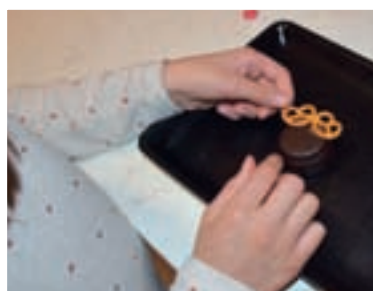
Mateini božićni sobovi

Priprema:

1. Izrežite bijele pjenaste bombone i od njih napravite male lopte za oči.
2. Na dupli *munchmallow* s malo otopljene čokolade zalijepite dva slana perca, grickalice, kao rogove sobu. Na isti način od bijelih pjenastih bombona zalijepite oči, a crvenih čokoladnih bombona crveni nos.
3. Tanjur pospite kokosom i ukasite lilihipima u obliku štapa.

Dobar tek!

Mateine božićne sobove je za vas pripremila **Matea Cvijanov**. Matea pohađa treći razred OŠ Matko Vuković u Subotici. Voli se igrati bebama (lutkama) i crtati. Ide na folklor u HKC Bunjevačko kolo u Subotici.

Vrijeme pripreve:
7 minuta

Potrebni sastojci:

dupli
munchmallow

slani perci, grickalice

pjesasti bijeli
bomboni

crveni bomboni

kokos

lilhip štapa

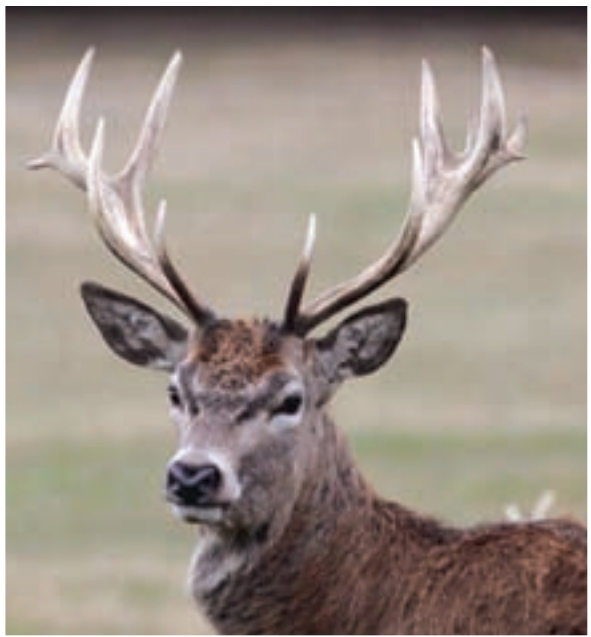
B. I.

Moja najživotinja

Jelen

Kada su u pitanju divlje životinje, naš prijatelj iz OŠ 22.oktobar iz Monoštoru **Andrej Roža** nam je odlučio predstaviti jelena. Veliku, snažnu životinju!

Andreju su jeleni vrlo bliske životinje, jer je njegov tata lovac i o jelenima zna puno toga. Osim onoga nama vidljivog (bar u crtanim filmovima)

da su jeleni, točnije vrsta jelena – irvasi – glavni vozači Djeda Božićnjaka, oni su vrlo lijepe i zanimljive životinje. Ne žive samo na Sjevernom polu nego ih ima i u Monoštoru, pa i po cijeloj Vojvodini. Evo što Andrej kaže o njima:

POTJEČE: Jelen potječe iz Europe i naziva se još i crveni jelen. On je šumska životinja i jedan je od najvećih sisavaca.

IZGLED: Jelen ima vitko i elegantno tijelo i vrlo snažan vrat. Noge su mu visoke i snažne, predviđene za brzo trčanje. Ima rogove koji su jako veliki i daju mu moćnu figuru. Ima kratak rep, a dlaka je smeđe ili sive boje.

ŽIVI: Rasprostranjen je širom Europe. Uglavnom žive u krdima, ali neki vole samotnjački život.

HRANA: Jeleni su biljožderi i nisu izbirljivi, što znači da im se prehrana sastoji od bilja. Uglavnom trave i zeljastih biljaka.

Mužjaci se rikanjem odmjeravaju. Intenzitet glasanja pokazuje snagu i kondiciju.

PORODICA: Mužjak se zove jelen, ženka je košuta ili srna, a mladunče lane.

Preporučujemo da pogledate crtani film *Bambi*.

PJEVAJTE S NAMA 2

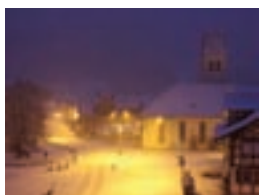
Ove blagdanske sezone novo poglavlje u sjajnoj animiranoj priči stiže s velikim snovima i spektakularnim hitovima. Dok se uvijek optimistična koala, Buster Moon i njegova zvjezdana ekipa izvođača pripremaju za lansiranje svoje najljepše scenske ekstravagancije do sada... Sve u blistavoj svjetskoj prijestolnici zabave, postoji samo jedna poteškoća: prvo moraju uvjeriti najzapušteniju rock zvijezdu na svijetu – koju glumi globalna glazbena ikona Bono, u svom debiju u animiranom filmu – da im se pridruži.

JAHAČ ZMAJA

Mladi srebrni zmaj i njegov novi prijatelj kreću u potragu za posljednjim utočištem srebrnih zmajeva. Pred njima je niz nevjerojatnih pustolovina i neobičnih susreta od kojih će jedan biti presudan – susret s bezdušnim čudovištem iz prošlosti čiji je jedini cilj uništenje posljednjeg zmaja.

U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće riječi: PROSINAC, LUCIJA, DUH, PLOD, SNIJEG, PJESMA, IVAN, ADVENT, ZORNICA, MIR, DRVCE, MARIJA, KRALJ, ISUS, NIKOLA, NOĆ, KRUH, BADNJAK, DAROVI.
Preostala slova dat će konačno rješenje. Upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerke.
SVETA OBITELJ

B	E	I	Ć	A	J	I	C	U	L
A	C	V	O	S	N	A	D	H	V
D	V	A	N	I	C	A	U	H	C
Nj	R	N	K	I	R	R	U	A	A
A	D	O	N	O	K	D	I	J	N
K	L	R	V	G	A	E	T	I	I
A	O	I	I	M	E	N	T	R	S
Z	A	S	S	D	E	J	O	A	O
B	U	E	O	V	I	T	I	M	R
S	J	L	D	LJ	A	R	K	N	P
P	P	A		E	LJ	R	I	M	S

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

Pomozi prašiću pronaći put do jabuke:

Riješite križaljku prema ponuđenim slikama i u označenim poljima dobit ćete konačno rješenje.

5. 2. 3.

4. 1.

--	--	--	--	--	--

 2.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.

--	--	--	--	--	--

 4.

--	--	--	--	--	--

 6.

5.

--	--	--	--	--	--	--	--

 6.

--	--	--	--	--	--	--	--	--

7.

--	--	--	--	--	--	--	--	--

 7.

8.

--	--	--	--	--	--	--

 8.

--	--	--	--	--	--	--

9.

--	--	--	--	--	--	--	--

 8. 9. 1.

Pronađi 10 razlika i oboji crteže

Božić samo što nije...

Broj 79

Tekst: Slađana Husak

Crtao: Petar Tikvicki

Popustite još malo dečki.
Skoro sam gore...

Baš čekam da vidim kako će biti kada
sve postavimo.

Što više svjetiljki – to bolje...

Tikvicki Petar 2011.

Pa dobro... Mislimo li provesti
veći dio božićnih praznika ov-
dje, treba napraviti ugođaj.

To je to...
Uključuj!

Hjah! Vidi, ovo mi se sviđa...

A sad još samo da okitimo
bor i Božić može stići.

